

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

Memòria d'activitats 2010

Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya

Barcelona, 15 de gener de 2010

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

INDEX

1 ANTECEDENTS	5
2 ÀMBITS D'ACTUACIÓ	7
3 ORGANITZACIÓ DE LA CÀTEDRA UNESCO EN E-LEARNING	9
4 ACTIVITATS DE LA CÀTEDRA UNESCO EN E-LEARNING DURANT L'ANY 2010	11
4.1 Activitats d'anàlisi	11
4.1.1 VII Seminari Internacional: <i>Mobile Technologies for Learning & Development</i>	11
4.2 Celebració de Taules Rodones, Tallers i Seminaris	13
4.2.1 Taula Rodona sobre TICs, Gènere i Educació	13
4.2.2 Taller Sobre Recursos Educatius en Obert (OER)	14
4.2.3 Taula Rodona sobre Gènere i TICS amb Chat Garcia Ramilo	15
4.2.4 Seminari sobre Repositoris d'Objectes d'Aprenentatge amb DSpace	16
4.3 Activitats de Participació i Cooperació	17
4.3.1 Participació a EdReNe	17
4.3.2 Participació a la conferència e-Learning Africa 2010	17
4.3.3 Participació a OPAL durant EFQUEL 2010	17
4.3.4 Participació a MTSR 2010	18
4.3.5 Participació a l'OpenEd 2010	18
4.3.6 Participació a OPAL panel meeting @ UNESCO	18
4.3.7 Participació a la Conferència IITE-2010	19
4.4 Enregistrament i difusió audiovisual i 2.0 d'activitats de la Càtedra	19
4.5 El Portal Institucional i el Blog de la Càtedra	20
4.5.1 El Portal Institucional de la Càtedra	21
4.5.2 El Blog de la Càtedra	22

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

5 ANNEX	23
5.1 VII Seminari Internacional de la Càtedra UNESCO en e-Learning	23
5.1.1 Programa	23
5.1.2 Ponents	25
5.1.3 Dades de participació	26
5.1.4 Impacte en els mitjans	30
5.1.5 Twitter del VII Seminari	34
5.1.6 Pàgina web del VII Seminari	35

1 ANTECEDENTS

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) el 4 de novembre de 2002 signà a París un conveni de col·laboració amb la UNESCO, resultat del qual va néixer la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC.

Aquesta Càtedra, emmarcada en el programa UNITWIN de càtedres universitàries de la UNESCO, fou una de les primeres que constituí la UNESCO per a estudiar l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació a l'educació. La declaració dels Drets Humans reconeix en el seu article 26.1 que "Tota persona té dret a l'educació". És, per tant, missió de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC promoure aquest objectiu mitjançant les noves possibilitats que ofereixen les tecnologies emergents aplicades al camp de l'educació.

D'acord amb l'article 2 del conveni de col·laboració entre la UNESCO i la UOC, «la finalitat de la Càtedra serà fomentar un sistema integrat d'activitats de recerca, formació, informació i documentació sobre l'ús de les tecnologies de la informació y de la comunicació en l'educació per a promoure la igualtat d'oportunitats en la societat del coneixement». A més, «la Càtedra constituirà un instrument per a facilitar la col·laboració entre investigadors d'alt nivell i reputació internacional, i els docents de la Universitat i d'altres establiments d'Europa, d'Amèrica Llatina i del Carib i d'altres regions del món».

En aquest sentit, la promoció d'oportunitats en l'accés a les TIC constitueix una de les bases fonamentals sobre les quals s'estructura l'activitat de la Càtedra i esdevé l'element integrador que dóna coherència a les seves activitats principals.

Així, la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC s'erigeix com:

- Un espai de reflexió i d'anàlisi interdisciplinari sobre les transformacions de les institucions educatives com a resultat de la introducció i ús de l'e-Learning capaç de generar, formalitzar i difondre el coneixement adquirit, així com un laboratori d'idees per a la innovació i la recerca en aquest camp. D'aquesta manera, la Càtedra UNESCO aprofita l'experiència de la UOC i també les innovacions que, a la UOC i fora de la mateixa, es produeixen. L'objectiu és promoure un model d'universitat oberta al món i capaç de generar dinàmiques de millora de les capacitats d'altres institucions universitàries i de la mateixa UOC establint pautes i procediments factibles de ser reproduïts per part d'altres institucions educatives.

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

- Una entitat generadora, formalitzadora i difusora de coneixement, capaç de facilitar a les institucions d'ensenyament superior mecanismes generadors de canvi que amplifiquin els beneficis de l'ús de l'e-Learning, així com espais d'anàlisi sobre les transformacions que comporta la introducció de l'e-Learning com a factor dinamitzador de la docència, la recerca i l'organització i gestió universitàries. En aquest sentit, la presentació del coneixement generat pretén seguir el model de rigor acadèmic de la comunitat científica en les àrees de coneixement afins, impulsant l'establiment de col·laboracions entre les principals figures d'àmbit internacional per a la recerca i innovació en e-Learning.

- El marc idoni per a la construcció de xarxes de cooperació internacional entre institucions d'ensenyament superior que vulguin compartir i enriquir el coneixement adquirit que aporta la incorporació i ús de l'e-Learning en les diferents dinàmiques universitàries. La Càtedra UNESCO en e-Learning té, per tant, una clara voluntat d'exercir un paper central en l'impuls de l'ús de les TIC a escala universitària com a instrument de promoció de la igualtat en el món digital. Per tal d'acomplir la seva finalitat, i en coherència amb els seus àmbits d'actuació, la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC s'organitza entorn de tres grans blocs:
  - Activitats de Recerca.
  - Activitats de Formació Difusió.
  - Activitats de Cooperació.

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) de la Generalitat de Catalunya va signar amb la UOC un conveni de col·laboració el 7 d'octubre de 2003 per a contribuir al finançament de la Càtedra UNESCO en e-Learning (aplicació de les tecnologies de la informació a l'educació).

1 ÀMBITS D'ACTUACIÓ

La finalitat de la Càtedra és fomentar un sistema integrat d'activitats d'investigació, innovació, formació, informació i documentació sobre l'ús intensiu de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el camp de l'educació. Per avançar en aquesta missió, la Càtedra du a terme activitats en els següents àmbits temàtics:

- Igualtat d'oportunitats en la societat del coneixement

Aprenentatge formal i informal. *Open Social Learning* com eina per a l'accés a l'educació de grups desfavorits (països en desenvolupament, Àfrica, Dones, Joves, etc...). La introducció i ús de les TIC a la universitat permet obrir processos de millora, flexibilització i democratització de l'accés dels individus a la formació superior. En aquest sentit, constitueix un element fonamental per a la promoció efectiva de la igualtat d'oportunitats en la societat del coneixement.

- Promoció i capacitació en l'ús dels materials d'aprenentatge en obert i models tecnològics de software lliure

Els continguts educatius oberts (*Open Educational Resources - OER*) constitueixen un dels canvis més importants que ha viscut la universitat aquests darrers anys. La possibilitat d'accedir al coneixement universitari de manera lliure permet entreveure nous models de relació entre els docents de les universitats de tot el món, el que facilita la discussió acadèmica a través de l'ús de les eines informàtica derivades de la segona era d'Internet, coneguda com web 2.0, més participatives i obertes.

- Creativitat i innovació: noves formes d'aprenentatge a la xarxa, via mòbil, *New Media*, etc.

Les universitats es constitueixen com un dels elements fonamentals en aquesta societat del coneixement per a donar respostes a les necessitats i a les demandes que sorgeixen en ella i contribuir al desenvolupament continu i integral de les persones, com a garants del seu procés de formació al llarg de la vida.

- La cooperació universitària en un món global

Un dels objectius de la Càtedra UNESCO en e-Learning és l'establiment i desenvolupament de Xarxes per a l'intercanvi de coneixements entre institucions universitàries i la cooperació amb altres Càtedres UNESCO tant nacionals com de la resta del món.

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

· Models de presència de la universitat a la xarxa: educatius, tecnològics i organitzatius

Els models de presència de les universitats a la xarxa depenen dels seus plantejaments institucionals i dels aspectes relacionats amb el que es vulgui oferir, amb qui i de quina manera es vol comunicar. Buscar un model de presència a la xarxa adequat a les institucions constitueix una tasca complexa però fonamental.

· Promoció i estudi de nous mètodes i de l'ús de les TIC per la Formació de docents (*Teacher Training*).

Promoció, anàlisi i estudi sobre el possible impacte de les TIC en la formació de docents, centrant-se especialment en qüestions de gènere relacionades amb la formació de les dones en tecnologies (presència i retenció/Abandonament de les dones en carreres tècniques, etc.)

3 ORGANITZACIÓ DE LA CÀTEDRA UNESCO EN E-LEARNING DE LA UOC

Nova direcció de la Càtedra UNESCO en e-Learning

El juliol de 2009, per nomenament de la Rectora de la Universitat Oberta de Catalunya, es va renovar l'equip directiu de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC. La Càtedra UNESCO va quedar adscrita a l'Àrea de Gerència. La Càtedra s'organitza en un consell i una direcció amb el suport d'una coordinació tècnica. El Consell de la Càtedra és el màxim òrgan de decisió i de control de la Càtedra UNESCO en e-Learning i és troba actualment en procés de renovació; s'espera que durant 2011 es constitueixi de forma definitiva el nou Consell de la Càtedra.

La Direcció de la Càtedra UNESCO la formen actualment:

Emma Kiselyova. Directora Executiva de la Càtedra

Julià Minguillón. Director Acadèmic de la Càtedra

La Coordinació Tècnica de la Càtedra és actualment responsabilitat de:

Jordi Cornet Hernando. Coordinador de la Càtedra

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en *e-Learning*
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

4 ACTIVITATS DE LA CÀTEDRA UNESCO EN ELEARNING DURANT L'ANY 2010

D'acord amb els objectius i el pla de treball de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC presentat al DURSI per a l'any 2010, relatem tot seguit les activitats realitzades per la Càtedra, així com els fets més significatius que poden destacar-se de la difusió de les mateixes.

4.1 Activitats d'anàlisi

El Seminari Internacional de la Càtedra és la principal activitat d'anàlisi i intercanvi realitzada per la Càtedra, així com la principal activitat de la Càtedra durant l'any. El Seminari Internacional fou concebut com un marc per a la difusió i l'intercanvi de coneixements i experiències vinculats a la relació entre universitat i l'adopció de l'e-Learning. El seu objectiu és aprofundir en el coneixement i l'anàlisi dels principals elements i reptes als quals la societat del segle XXI s'enfronta en un context canviant.

El VII Seminari Internacional de la Càtedra UNESCO en e-Learning va centrar la seva activitat en l'estudi de l'estat de l'art i les possibilitats de les tecnologies mòbils per a l'aprenentatge i el desenvolupament (*Mobile Technologies for Learning and Development*) i es va celebrar els dies 6 i 7 d'octubre de 2010 a la Casa Àsia de Barcelona.

4.2.1 VII Seminari Internacional: *Mobile Technologies for Learning and Development*

Organitza: Universitat Oberta de Catalunya, Càtedra UNESCO en e-Learning

Cobertura geogràfica: Internacional

Data i Lloc: 6 i 7 d'octubre de 2010. Barcelona. Casa Àsia Barcelona.

El Seminari Internacional és l'activitat principal i més importat que la Càtedra UNESCO celebra durant la seva activitat. L'any 2010 el Seminari Internacional va portar per títol *Mobile Technologies for Learning and Development* (Tecnologies Mòbils per a l'Aprenentatge i el Desenvolupament) i es va centrar en l'anàlisi i estudi de l'estat de l'art en la utilització de tecnologies mòbils aplicades a l'aprenentatge i l'educació, centrant-se especialment en aquells països i regions en vies de desenvolupament, així com en els grups més desafavorits.

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

Aquest Seminari Internacional es va celebrar a Casa Àsia, com a lloc emblemàtic del creuament de cultures. El Seminari va resultar un èxit de participació, ocupant per complet les 80 places màximes establertes i generant fins i tot llistes d'espera de sol·licituds per assistir-hi. La Càtedra UNESCO va reservar places amb beca a fi de facilitar que becaris de diversos postgraus i Màster de la UOC hi poguessin assistir com a una experiència complementària a la seva formació. Hi van haver assistents de 12 països diferents (Estats Units, Canadà, Regne Unit, Portugal, Espanya, Àustria, Costa Rica, Suïssa, Noruega i Sud-àfrica) i es va comptar amb Fundación Telefónica com a espònsor i participant actiu del Seminari, i com a representat de les grans empreses proveïdores de serveis que ofereixen suport a la formació.

El Seminari va tenir lloc durant dos dies (6 i 7 d'octubre) i es va estructurar en diferents ponències i demostracions pràctiques alternades (7 ponències principals i 5 demostracions pràctiques/casos). Finalment es va celebrar un debat plenari entre els ponents principals dels dos dies, moderada per Manuel Castells, Professor de Sociologia i Director de l'IN3 (Internet Interdisciplinary Institute).

El VII Seminari Internacional va aparèixer a diversitat de mitjans de comunicació audiovisuals i impresos (ràdio, premsa digital i premsa impresa). Tot el Seminari va ser comentat en temps real per comentaristes experts al blog de la Càtedra i es va habilitar una eina per fer-ne seguiment mitjançant Twitter, de manera que es poguessin anar seguint les actualitzacions sobre el Seminari tant dintre la pròpia sala de l'esdeveniment com des de qualsevol lloc, amb un total final de més de 500 comentaris únicament a Twitter. Totes les presentacions del Seminari estan disponibles per lliure consulta i descàrrega per tothom a la web del Seminari i en breu s'hi incorporaran els vídeos de les sessions, que estan en procés d'edició.

Vegeu l'**Annex I** per veure tota la informació detallada del VII Seminari Internacional.

4.2 Celebració de Taules Rodones, Tallers i Seminaris

Internet i les tecnologies de la informació i la comunicació evolucionen a un ritme frenètic que, en molts casos, no permet als usuaris adaptar-se als canvis amb facilitat i agilitat. Pel que fa a l'àmbit de l'educació i, en particular, de l'e-Learning, els seminaris de la Càtedra estan pensats per acostar als docents i professionals de la UOC els avenços tecnològics i d'ús que es produeixen en el marc d'Internet i les TIC.

Les taules rodones són espais oberts d'intercanvi entre acadèmics amb la finalitat de debatre un tema interessant relacionat amb les línies específiques de la Càtedra. Aquestes activitats es desenvolupen periòdicament en una de les seus de la UOC amb la participació de professors i investigadors de la Universitat, i també personal de gestió. Compten sempre amb la presència d'un o més experts internacionalment reconeguts en la matèria objecte d'estudi.

4.2.1 Taula Rodona sobre TICs, Gènere i Educació

Organitza: Universitat Oberta de Catalunya, Càtedra UNESCO en e-Learning, eLearn Center

Cobertura geogràfica: Nacional

Data i Lloc: 20 de maig de 2010. Barcelona. Universitat Oberta de Catalunya. Sala Jordi Pujol

Descripció: Gill Kirkup, professora sènior de tecnologia educativa del Institut de Tecnologia Educativa de l'Open University del Regne Unit, va liderar aquesta segona taula rodona centrada en Gènere, Educació i TICs (la primera taula rodona sobre aquesta temàtica fou celebrada el desembre de l'any anterior coincidint amb l'activitat de la càtedra del 2009). Durant la taula rodona es va reflexionar sobre diferents qüestions com per exemple, que la distància, sempre ha format part de l'aprenentatge i que el factor que faltava era el factor del suport humà. Gill va fer una reflexió en torn al paper de les TIC com a eines per a l'accés de les dones a l'educació, tot afirmant que l'educació conjugada amb els mitjans (ràdio, televisió i altres) predomina per sobre de la comunicació persona-persona i la interacció.

Es va debatre que l'e-Learning és un camí per millorar la satisfacció dels usuaris que es pot usar de forma equivocada en cas de no vigilar atentament. Les TIC mal aplicades poden fomentar el fet de lligar les dones a la llar, de manera que l'aplicació de les TIC en diferents contextos d'aprenentatge s'ha d'analitzar de forma crítica per no caure en usos que poden acabar anant en contra dels drets de les dones i aïllar-les dels entorns presencials universitaris.

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

Es va reflexionar també sobre la conveniència de que les dones es transformin en *bloggers* actius, especialment a les universitats, a fi de potenciar la importància de la recerca en assumptes de gènere. Gill va afirmar que les dones haurien de promocionar en 5 nivells:

1) Benestar; 2) Accés; 3) Conscienciació; 4) Participació; 5) Control.

Finalment es va remarcar la importància de les TIC a les organitzacions no governamentals, grups de dones i altres, ja que les dones en aquests tipus d'organitzacions són les més indicades per ajudar altres dones.

Gill Kirkup va ser entrevistada en profunditat en el marc d'aquesta activitat:

Entrevista completa al portal de la UOC

http://www.uoc.edu/portal/catala/la_universitat/sala_de_prensa/entrevistes/2010/Gill_Kirkup.html

4.2.2 Taller Sobre Recursos Educatius en Obert (OER)

Organitza: Universitat Oberta de Catalunya, Càtedra UNESCO en e-Learning, Àrea de Biblioteca (Repositori)

Cobertura geogràfica: Nacional

Data i Lloc: 5 de Novembre de 2010. Barcelona. Universitat Oberta de Catalunya. Sala Jordi Pujol

La Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC va convocar el primer Taller Sobre Recursos Educatius en Obert, una prova pilot dirigida a professors i consultors de la Universitat destinada a detectar les necessitats, els dubtes i les inquietuds en relació a compartir continguts docents en obert. El taller va incloure una prova pràctica sobre com pujar correctament documents al Repositori Institucional en Obert de la UOC (O2), per aprendre a compartir continguts educatius en obert. Aquesta part pràctica va ser concebuda de manera que pogués ser aplicada com a guia o directriu per a qualsevol Repositori Institucional d'una universitat o centre educatiu.

L'objectiu de la Càtedra es convertir aquest Taller en una activitat semestral, de manera que cada semestre diferents membres de la Universitat (professors, consultors, personal de gestió, estudiants, etc.) puguin aprofundir en el seu coneixement sobre els recursos educatius en

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

obert, potenciant així la utilització de recursos en obert i afavorint que posteriorment comparteixin i apliquin aquest coneixement al d'altres institucions acadèmiques, fomentat la difusió de continguts educatius en obert.

El Taller es va centrar en explicar tres aspectes:

- 1) Explicar què són els Recursos Educatius en Obert (Julià Minguillón, Director Acadèmic de la Càtedra UNESCO en e-Learning)
- 2) Explicar què són i com usar Llicències de continguts (Ignasi Labastida, CreativeCommons)
- 3) Explicar el funcionament del Repositori Institucional de la UOC (Cristina Vaquer, Biblioteca Virtual de la UOC)

4.2.3 Taula Rodona sobre Gènere i TICS amb Chat Garcia Ramilo

Organitza: Universitat Oberta de Catalunya, Càtedra UNESCO en e-Learning, Grup de Recerca sobre Gènere i TIC (IN3).

Cobertura geogràfica: Internacional

Data i Lloc: 29 de Novembre de 2010. Barcelona. Universitat Oberta de Catalunya. Sala Jordi Pujol

La Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC va celebrar una nova taula rodona centrada en una de les seves línies d'estudi més importants: els assumptes de gènere. Aquesta Taula Rodona sobre Gènere i TICs va comptar amb Chat Garcia Ramilo, coordinadora i analista de l'APC (Association for Progressive Communications), una associació global amb més de 20 anys que posa especial èmfasi en promoure la utilització de les TIC en qüestions de drets de les dones i igualtat de gènere.

Durant la taula rodona amb la professora Chat, es va presentar una proposta conjunta de projecte entre la Càtedra UNESCO en e-Learning i el programa de recerca sobre Gènere i TICs de l'IN3: *Analysis of enrollment, retention and drop out of women in the ICT studies. Positive actions for more inclusion*" Amb la voluntat d'estudiar la igualtat de gèneres a nivell local i institucional: noies estudiants de la UOC en estudis d'Informàtica i altres de ciències considerades "pures".

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

La taula rodona fou enregistrada (àudio) completament i posteriorment fou penjada íntegrament en format podcast per tal de poder ser escoltada lliurement. La Taula Rodona sencera es pot escoltar a:

<http://blip.tv/file/4492307/>

4.2.4 Seminari sobre Repositoris d'Objectes d'Aprenentatge amb DSpace

Organitza: Universitat Oberta de Catalunya, Càtedra UNESCO en e-Learning

Cobertura geogràfica: Internacional

Data i Lloc: 13 de Desembre de 2010. Barcelona. Universitat Oberta de Catalunya. Sala Jordi Pujol

La Càtedra UNESCO en e-Learning de la UOC va celebrar un seminari amb demostració pràctica sobre la utilització del programari lliure elaborat pel MIT, DSpace, com a eina per a Repositoris d'Objectes d'Aprenentatge. Es va convidar 2 experts que van realitzar una presentació conjunta dels seus projectes basats en aquest programari, tots dos projectes capdavanters a Europa. En Bob Strunz (Universitat de Limerick) i en Gareth Waller (Universitat d'Edinburgh) van presentar els seus projectes de Repositoris d'objectes d'aprenentatge basats en DSpace:

Jorum Project Repository

<http://www.jorum.ac.uk/>

NDLR (National Digital Learning Resources)

<http://www.ndlr.ie/>

Al següent enllaç s'hi poden trobar de forma totalment lliure les demostracions pràctiques de la sessió en vídeo, així com les presentacions dels dos ponents:

<http://open.jorum.ac.uk/xmlui/handle/123456789/11871>

4.3 Activitats de Cooperació i Intercanvi

4.3.1 Participació a EdReNe

Lloc i data: Barcelona (Espanya), 24-26 de Març de 2010

El professor Julià Minguillón va ser convidat a presentar un treball sobre repositoris oberts centrats en l'estudiant durant el seminari estratègic de la xarxa EdReNe sobre repositoris educatius. La presentació es pot consultar aquí:

<http://www.slideshare.net/jminguillona/learning-objet-repositories-a-learner-centered-perspective>

4.3.2. Participació a la conferència e-Learning Africa 2010

Lloc i data: Lusaka (Zàmbia), 26-28 de Maig de 2010

Com a part de la seva activitat com a investigador de la UOC, el director acadèmic de la Càtedra, Julià Minguillón, va participar a l'*e-Learning Africa 2010* amb la ponència titulada: *Promoting the Creation, Share and Use of OERs Through Open Repositories and Social Networks*. Durant l'estança a Zàmbia, es va intentar aprofundir en l'estat de l'art de les tecnologies mòbils per a l'aprenentatge a la regió, alhora que es van intentar localitzar possibles ponents per al VII Seminari Internacional. El director va fer contactes institucionals amb universitats africanes per valorar possibles projectes a futur. La presentació es pot consultar aquí:

<http://www.slideshare.net/jminguillona/promoting-oers-through-open-repositories-and-social-networks>

4.3.3 Participació a OPAL durant EFQUEL 2010

Lloc i data: Oeiras (Portugal), 8-10 de Setembre de 2010

A partir d'un contacte realitzat durant la participació a l'*e-Learning Africa*, el professor Julià Minguillón va ser convidat a participar en una reunió d'experts sobre recursos educatius en obert que es va celebrar en paral·lel al fòrum EFQUEL, amb l'objectiu de revisar les línies mestres del projecte OPAL. En dit taller es van descriure els reptes que s'hauran de superar a fi d'obrir les institucions educatives. L'objectiu va ser desenvolupar un conjunt de recomanacions

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

per promoure la innovació, la inclusió i l'excel·lència a través de pràctiques educatives obertes. El taller proporcionarà als participants coneixements útils sobre com obrir les pràctiques educatives, mitjançant la presentació i discussió de directrius per part dels professors, estudiants i líders institucionals.

<http://www.oer-quality.org/>

4.3.4 Participació a MTSR 2010

Lloc i data: Alcalà d'Henares (Espanya), 20-22 d'Octubre de 2010

El professor Julià Minguillón va ser convidat també com ponent a la conferència internacional sobre semàntica i metadades, amb l'objectiu de presentar el projecte metaOER, destinat a analitzar el comportament dels usuaris compartint enllaços relatius a recursos educatius en obert. La presentació pot trobar-se aquí:

<http://prezi.com/ho4yhnbbivh-/analyzing-hidden-semantics-in-social-bookmarking-of-open-educational-resources/>

4.3.5 Participació a l'OpenEd 2010

Lloc i data: Barcelona (Espanya), 2-4 de Novembre de 2010

A la conferència OpenEd sobre educació en obert, el professor Julià Minguillón va presentar un treball sobre repositoris oberts titulat *When the Dummy is digital: preservation and dissemination*. Durant el congrés es van establir contactes amb altres investigadors de l'àmbit dels recursos educatius en obert.

4.3.6 Participació a OPAL panel meeting @ UNESCO

Lloc i data: París (França), 8-9 de Novembre de 2010

Continuant l'activitat relacionada amb les recursos educatius en obert, el professor Julià Minguillón va ser convidat a participar en un panel d'experts sobre recursos educatius en obert, en el qual es van presentar i discutir els resultats d'una enquesta realitzada prèviament en el marc del projecte. L'objectiu va ser avaluar les pràctiques d'educació en obert identificades mitjançant l'enquesta i contrastar-les amb les premisses del projecte, que promou la

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

reutilització de recursos educatius en obert com a segona fase posterior a una fase inicial de promoció de l'accés obert.

Informació oficial al portal de la UNESCO:

http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=30871&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

4.3.7 Participació a la Conferència IITE-2010

Lloc i data: St. Petersburg (Rússia), 15-16 de Novembre de 2010

La Directora Executiva de la Càtedra, Emma Kiselyova, va ser convidada pel centre UNESCO IITE (Institute for Information Technologies in Education) de Moscou per participar en la conferència Internacional *ICTs in Teacher Education: Policy Development, OER and Partnership*. Durant aquest esdeveniment, va establir contactes en una sessió de *networking* per a la cooperació interuniversitària i va presentar la Càtedra i la seva activitat amb la ponència *Educational Technologies as a Tool for Empowerment and Engagement*.

Informació oficial al portal de l'IITE:

http://iite.unesco.org/pics/conference2010/agenda_en.pdf

4.4 Enregistrament i difusió audiovisual i 2.0 d'activitats de la Càtedra

La Càtedra té com a estratègia per a la difusió del coneixement generar continguts en format audiovisual i difondre'ls lliurement mitjançant la creació d'una identitat digital a la xarxa (Web 2.0) suportada per diferents perfils, en funció dels diferents tipus d'activitat. Això inclou:

- Informació Institucional al Portal de la Càtedra (Web)
<http://catedraunesco.uoc.edu/>
- Entrades al blog de la Càtedra (Blog / Wordpress)
<http://unescochair-elearning.uoc.edu/blog/>
- Presentacions multimèdia de les ponències (Slideshare - Prezi)
<http://www.slideshare.net/uocunescochair>
- Podcasts de les Taules Rodones (BlipTv)
<http://uocunescochair.blip.tv/>

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

- Vídeos del Seminari Internacional (YouTube)
<http://www.youtube.com/user/UOC>
- Fotografies de les diferents activitats de la Càtedra (Flickr)
<http://www.flickr.com/photos/uocunescochair/>
- Microblogging per al seguiment d'activitats i difusió diària d'informació (Twitter)
<http://twitter.com/uocunescochair/>
- *Bookmarking* social per a compartir i difondre recursos i informació (Del.icio.us)
<http://www.delicious.com/uocunescochair>

Aquest any s'ha enregistrat en vídeo tot el contingut del VII Seminari Internacional (presentacions, ponències, debat plenari i conclusions). S'estan editant professionalment els vídeos i està previst que es difonguin durant els primers mesos de 2011 a través del blog de la Càtedra i de la pàgina web del propi Seminari Internacional, servint així per a generar debat i material didàctic per a recercaires i persones interessades en les tecnologies mòbils per a l'aprenentatge i el desenvolupament (temàtica central del VII Seminari Internacional).

Tots aquests continguts generats per la Càtedra es difondran i es compartiran de forma totalment lliure sota llicències Creative Commons, de manera que tothom, en qualsevol institució cultural o educativa (o qualsevol individual, investigador o institució sense ànim de lucre), pugui accedir al coneixement i les experiències aportades en aquests materials. Seguint la filosofia de continguts en obert de la Càtedra, està previst que aquests continguts s'indexin en el Repositori Institucional en Obert de la UOC (O2), tan aviat com les seves funcionalitats per compartir aquests materials siguin implementades.

4.5 El Portal Institucional i el Blog de la Càtedra

La Càtedra estructura la seva informació bàsica a la xarxa mitjançant dos recursos: per una banda el portal institucional de la Càtedra dintre de la web de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i per l'altre el blog de la Càtedra, per a la difusió dinàmica, àgil i diària d'informació acadèmica i d'actualitat.

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

4.5.1 El Portal Institucional

El portal institucional de la Càtedra queda emmarcat dins del conjunt de la web de l'entitat que hostatja la Càtedra UNESCO en e-Learning, que és la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). El portal de la Càtedra és trilingüe (català/anglès/castellà) i proporciona la informació Institucional de la Càtedra, és a dir, aquella informació que, per la seva naturalesa, no varia de forma dinàmica. Així també, proporciona enllaç directe a tots els serveis i perfils 2.0 de la Càtedra de forma ràpida i visual. Durant aquest any 2010 s'ha procedit a remodelar l'estructura i a actualitzar els continguts d'aquest portal, de manera que reflecteixin amb la major exactitud l'activitat que realitza la Càtedra i el seu estat organitzatiu actual.

Portal de la Càtedra UNESCO en e-Learning (Català):

<http://catedraunesco.uoc.edu/>

The screenshot shows the website interface. At the top, there are navigation links: 'Web UOC | La Universitat | Estudia a la UOC | Recerca i innovació | Publicacions'. The main header includes the UOC logo and 'Universitat Oberta de Catalunya', along with language options 'Inici | Español / English | Cerca' and a 'Campus Virtual' button. The main content area is titled 'Càtedra UNESCO en e-Learning' and features a navigation menu with items like 'Presentació institucional', 'Raó de ser', 'Qui som', 'Àmbits d'actuació', 'Identitat Digital', 'Activitats de la Càtedra', 'Taules Rodones', 'Tallers i Seminars', 'Seminars Internacionals', and 'Contacte'. A central section highlights 'Open Educational Resources', 'e-Learning Empowerment', 'Mobile Technologies', and 'Teacher Training'. Below this, there are two paragraphs of text in Catalan. At the bottom, there is a row of social media icons for Weblog, Facebook, Twitter, Flickr, Slideshare, Delicious, YouTube, and Bliptv, followed by 'Mapa web' and 'Avis legal'. The footer contains the text: 'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP) : Xarxa Vives d'Universitats : European Universities Association'.

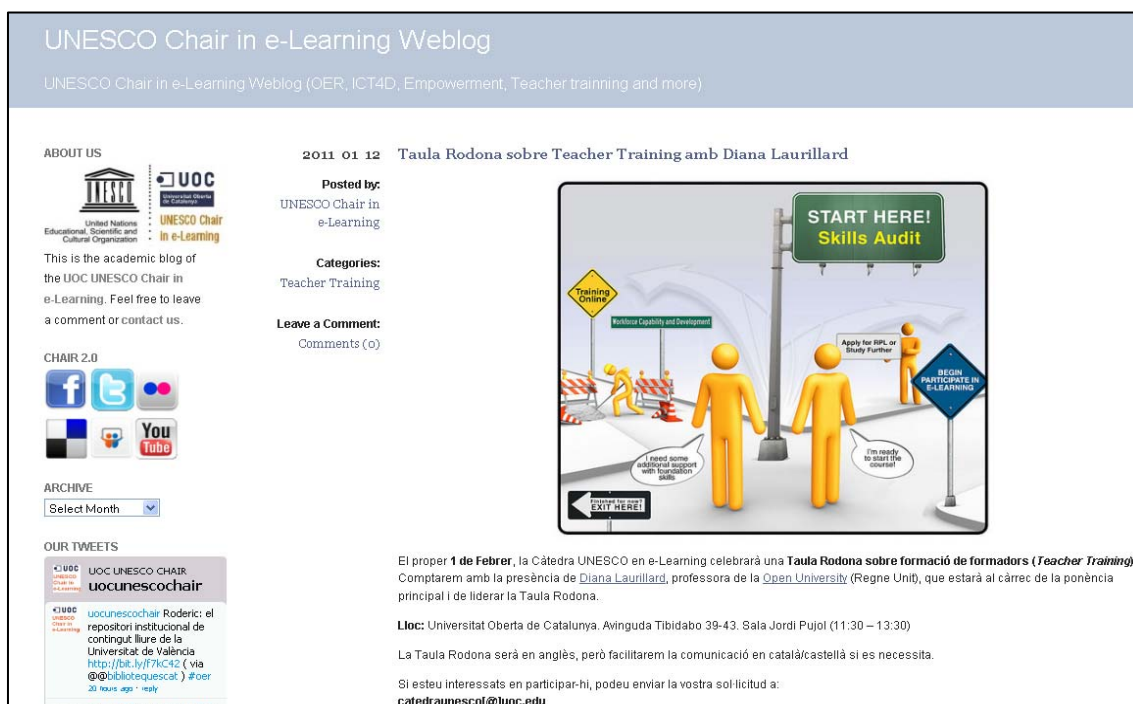
4.5.1 El Blog de la Càtedra

El blog de la Càtedra publica regularment continguts que pertanyen a les diferents temàtiques incloses en l'àmbit de la Càtedra, així com notícies relacionades generades per altres experts o publicacions especialitzades en les matèries amb els quals s'està en contacte (com ara els ponents del seminari internacional, per exemple). S'hi fa difusió dels seminaris, taules rodones i tallers alhora que s'hi fan aportacions amb comentaris sobre les ponències i les activitats.

El blog de la Càtedra està concebut com un espai trilingüe en el qual s'utilitzen el català, el castellà i l'anglès, el motiu no és cap més que el desig d'arribar a una comunitat acadèmica tan àmplia com sigui possible i dotar de certa presència rellevant a la identitat digital que s'està construint al voltant de la Càtedra. Durant l'any 2010 s'ha optimitzat el *hosting* del blog als servidors de la UOC per tal de facilitar encara més la seva gestió, així també s'ha actualitzat i s'ha refet per complet el disseny del blog. De la mateixa manera que el Portal Institucional, el blog està enllaçat (i s'integra) amb els diferents perfils dels serveis 2.0 de la Càtedra, així com amb el propi portal institucional. Està previst que durant el 2011 s'incloguin més millores al disseny del blog, fent-lo més usable, potenciant els continguts i millorant la seva visibilitat.

Blog de la Càtedra UNESCO en e-Learning:

<http://unescochair-elearning.uoc.edu/blog/>

UNESCO Chair in e-Learning Weblog

UNESCO Chair in e-Learning Weblog (OER, ICT4D, Empowerment, Teacher training and more)

ABOUT US

2011 01 12 Taula Rodona sobre Teacher Training amb Diana Laurillard

Posted by:
UNESCO Chair in e-Learning

Categories:
Teacher Training

Leave a Comment:
Comments (0)

El proper **1 de Febrer**, la Càtedra UNESCO en e-Learning celebrarà una **Taula Rodona sobre formació de formadors (Teacher Training)**. Complarem amb la presència de **Diana Laurillard**, professora de la **Open University** (Regne Unit), que estarà al càrrec de la ponència principal i de liderar la Taula Rodona.

Lloc: Universitat Oberta de Catalunya, Avinguda Tibidabo 39-43. Sala Jordi Pujol (11:30 – 13:30)

La Taula Rodona serà en anglès, però facilitarem la comunicació en català/castellà si es necessita.

Si esteu interessats en participar-hi, podeu enviar la vostra sol·licitud a: catdraunesco@uoc.edu

5 ANNEX

5.1 VII Seminari Internacional de la Càtedra UNESCO en e-Learning

Tipologia d'activitat: Seminari d'anàlisi i intercanvi d'experiències.

Nom del Seminari: *Mobile Technologies for Learning and Development*

Lloc i data: Barcelona (Espanya). Casa Àsia. 6 i 7 d'octubre de 2010

Adreçat a: professors, consultors, investigadors, estudiants de màsters i programes de postgrau, empreses de consultoria, e-Learning, comunicació i tecnologies mòbils.

5.1.1 Programa

Dimecres 6 d'octubre

09:00 Registre a Casa Àsia

09:30 Sessió inaugural

Imma Tubella, Rectora de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC)

Emma Kiselyova, Directora Executiva de la Càtedra UNESCO en e-Learning

10:00 **Ponència:** **Jill Attewell**, LSN Research Centre (Regne Unit)

Mobilising technology for learning - lessons from MoLeNET

11:00 Cafè

11:20 **Ponència:** **Steve Vosloo**, Shuttleworth Foundation (Ciutat del Cap)

mLearning in Africa: Lessons from the m4Lit project

12:20 **Demo:** **Dolors Reig**, Consultora i editora del blog "El Caparazón" (Espanya)

Open Social Mobile Learning

13:00 Dinar

14:30 **Ponència:** **Miguel Nussbaum**, Universidad Católica de Chile

Integrating technology and pedagogy in the classroom

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

- 15:30 Demo: Fernando Moreira**, Professor associat Universidade Portucalense (Portugal)
A Blended Mobile Learning Model-Context Oriented (BML-CO)
- 16:10** Cafè
- 16:40 Demo: Thomas Putz**, GFestor de projectes a Evolaris Next Level (Àustria)
The Project "Mobile Game Based Learning"
- 17:40** Fi de la sessió
- 20:00** Sopar del Seminari
- 22:00** Activitat Social: Ruta nocturna - Artistes i pubs modernistes

Dijous 7 d'octubre

- 09:30 Ponència: Matthew Kam**, Carnegie Mellon University (Estats Units)
Mobile Phones and Language Literacy in Rural Developing Regions
- 10:30 Demo: John B. Stav & Gabrielle Hansen-Nygård**, Sør-Trøndelag University College (Noruega)
Promoting Interaction and Engagement in Education and Training by use of iPod/iPhone
- 11:10** Cafè
- 11:30 Ponència: Carolina Jeux**, Fundación Telefónica (Espanya)
Analysis of the m-learning practices in Telefónica regarding its different stakeholders: Employees and Families, Customers and Society
- 12:30 Demo: Claudia Aparicio**, Fundación Telefónica (Colòmbia)
Requirements and opportunities for the development of a mobile learning strategy in emergent countries
- 13:10** Dinar
- 15:00 Ponència: Magí Almirall**, Universitat Oberta de Catalunya (Espanya)
Learning technologies in mobile scenarios

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

- 16:00 Ponència: John Traxler**, University of Wolverhampton (Regne Unit)
Mobiles for Learning in Africa... Too Good to be True?
- 16:30** Cafè
- 16:45** Debat Plenari: *Social and Ethical Issues in Education Technologies*
Moderat per: **Manuel Castells**, Professor de Sociologia i Director del IN3 (Internet Interdisciplinary Institute)
- 18:15** **Conclusions i Cloenda**
Julià Minguillón, Director Acadèmic de la Càtedra UNESCO en e-Learning

Programa del VII Seminari en PDF

http://unescochair-elearning.uoc.edu/event/VIIseminar/print_program.pdf

5.1.2 Ponents

- IMMA TUBELLA**, Rectora de la Universitat Oberta de Catalunya (Espanya)
- EMMA KISELYOVA**, Directora Executiva de la Càtedra UNESCO (Espanya)
- JULIÀ MINGUILLÓN**, Director Acadèmic de la Càtedra UNESCO (Espanya)
- JILL ATTEWELL**, Directora del LSN's Technology for Learning team i del Research Centre for Technology Enhanced Learning Directora de la xarxa MoLeNET (Regne Unit)
- STEVE VOSLOO**, Membre de la Shuttleworth Foundation i director del m4Lit Project (*mobiles for literacy*) (Sud-àfrica)
- MIGUEL NUSSBAUM**, Professor a la Universidad Católica de Chile i especialista en l'estudi sobre como canviar l'experiència d'aprenentatge a l'aula (Xile)
- MATTHEW KAM**, Professor de la Carnegie Mellon University i director del projecte MILLEE per a l'ensenyament de la llengua anglesa en països en vies de desenvolupament (Estats Units)
- CAROLINA JEUX**, Directora de Telefónica Learning Services a la Fundación Telefónica (Espanya)

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

MAGÍ ALMIRALL, Director de l'Àrea de Tecnologia Educativa de la Universitat Oberta de Catalunya (Espanya)

JOHN TRAXLER, Professor de la University of Wolverhampton i Director del seu Learning Lab. Pioner en l'estudi de les tecnologies mòbils per a l'aprenentatge (Regne Unit)

DOLORS REIG, Consultora de mitjans socials, xarxes i web 2.0. Editora principal del blog d'educació i TICs, *El Caparazón* (Espanya)

THOMAS PUTZ, Cap de projectes a Evolaris next level GMBH. Centra el seu projecte en jocs per a telèfons mòbils per l'aprenentatge (Àustria)

FERNANDO MOREIRA, Professor associat de la Universidad Portucalense. Centrat en els aspectes de mobilitat computació i aprenentatge (Portugal)

JOHN B. STAV & GABRIELLE HANSEN-NYGARD, Professor / Ajudant de recerca en el Sør-Trøndelag University College, centrats en la utilització de solucions de tecnologia per a l'ensenyament i la pràctica pedagògica (Noruega)

CLAUDIA APARICIO, Directora Executiva de Fundación Telefónica Colombia (Colòmbia)

MANUEL CASTELLS, Professor de Sociologia i Director del IN3 (Internet Interdisciplinary Institute) de la Universitat Oberta de Catalunya (Espanya)

5.1.3 Dades de participació

7 Ponències principals d'experts internacionals

5 Demostracions d'experts internacionals

1 Debat Plenari

82 Assistents totals

11 Països Representats (Estats Units, Canadà, Costa Rica, Colòmbia, Portugal, Espanya, Regne Unit, Àustria, Noruega, Suïssa i Sud-àfrica)

18 Universitats / Centres superiors d'ensenyament representats

10 Empreses del sector privat

8 Institucions públiques / sense ànim de lucre representades

+500 missatges a Twitter (tweets) al canal del Seminari

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

Participació per països

Països	Participants	Ponents*	Total
Espanya	52	3	55
Regne Unit	4	2	6
Itàlia	1		1
Xile	1	1	2
Canadà	4		4
Portugal		1	1
Noruega		3	3
Suïssa	1		1
Sud-àfrica	1	1	2
Àustria		1	1
Costa Rica	1		1
Estats Units	3	2	5
Total Països	Participants Totals	Ponents Totals	Participants Totals
12	68	14	82

* Inclou personal de suport a les ponències/presentacions

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

Participació per Universitats / Centres d'Educació Superior

Universitat / Centre	Participants
Universitat Oberta de Catalunya (UOC)	33
Universitat Rovira i Virgili (URV)	2
Baylor University	1
IE Business School	1
International Centre for Theoretical Physics	1
University of Quebec	2
University of Bedfordshire	1
Research Institute for Artificial Inteligence (UAB)	2
Carnegie Mellon University	1
University of Southern California	1
Universidade Portucalense	1
Universidad Católica de Chile	1
Academy for Educational Development	1
Sør-Trøndelag University College	3
University of Wolverhampton	1
OCAD University	1
Università della Svizzera Italiana	1
Athabasca University	1
Total Universitats / Centres Educació Superior	Total Participants
18	55

Participació per empreses

Empresa	Participants
Fundación Telefónica	8
GSMA	1
The Consultants-E	2
ACCENTURE	1
Evolaris Next Level	1
NOKIA Latin America	1
Mother Tongue S.L	1
ACS / Xerox	1
ThinX	1
<i>Freelances</i>	1
Total Empreses	Total Participants
10	18

Participació per Institucions públiques / sense ànim de lucre

Organització	Participants
Generalitat de Catalunya / ACCIÓ	1
Institut Obert de Catalunya (IOC)	2
LSN's Technology for Learning (UK)	1
Fundación Omar Dengo.Innov@Institute	1
El Caparazón (Blog Educació i TICs)	1
TEB-Ravalnet	1
Shuttleworth Foundation	2
Total Empreses	Total Participants
8	9

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

5.1.4 Impacte en els mitjans

El VII Seminari Internacional de la Càtedra va tenir tingut un seguiment important per part dels diferents mitjans de comunicació locals i nacionals, així como mitjançant les xarxes internacionals de difusió d'activitats relacionades amb l'e-Learning.

Prensa digital i impresa

Mitjans de comunicació digitals i impresos que van publicar notes de premsa sobre el VII Seminari o que es van fer ressò de la seva celebració:

EDUCACIÓN | Abogan por abaratar los productos en dichas zonas

Las nuevas tecnologías abren la puerta a la educación en los países en vías de desarrollo

Noelia Conrado | Barcelona

Actualizado sábado 09/10/2010 13:08 horas

Las nuevas tecnologías servirán para educar en los países en vías de desarrollo. Ésta ha sido la conclusión del VII Seminario Internacional de 'e-Learning' celebrado en la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) durante esta semana en Barcelona.

Los diversos expertos que han acudido a la cita anual apuntan a que los dispositivos móviles, los ordenadores portátiles, los libros electrónicos o las tabletas pueden convertirse en el soporte más eficaz para educar en las zonas menos desarrolladas.

"Uno de los problemas con los que nos encontramos es la **enorme brecha** que existe entre la investigación y el desarrollo de nuevas tecnologías y su impacto real en los países en desarrollo", señala Emma Kiseyova, directora de la Càtedra Unesco en 'e-learning'. La investigadora también ha destacado que en estos países se requieren dispositivos más baratos y que **hay que tratar de abaratar el coste de los productos** que se van a utilizar.

Miguel Nussbaum, uno de los investigadores que más ha profundizado en cómo educar con nuevas tecnologías, expuso que el problema para sacar un verdadero provecho de las tecnologías móviles es que no se han desarrollado métodos pedagógicos para aprender haciendo uso de ellas. Pero también señaló que hay que seguir potenciando la tecnología, "ya que hay que cambiar la dinámica del aula, **conseguir una alfabetización participativa si queremos entrar en el s. XXI**".

Uno de los proyectos expuestos que más sorprendió fue el del profesor Steve Vosloo, m4Lit, que intenta alfabetizar a través de los móviles a los adolescentes sudafricanos. "Parte del proyecto consistió en colgar dos novelas en una de las plataformas más populares del país y **se consiguieron más de 60.000 lectores y 30.000 comentarios**", explicó el profesor Vosloo. Los adolescentes leyeron nuevas historias e incluso descubrieron grandes clásicos, como Shakespeare.

HAY QUE CAMBIAR LA DINÁMICA DEL AULA

EDUCACIÓN ▶ Portátiles, móviles o 'tablets' son eficaces herramientas de aprendizaje para zonas rurales o deprimidas

R. S.
su.pienemiza@20minutos.es / twitter: @20m
20 minutos

Las tecnologías móviles pueden ser magníficas herramientas de aprendizaje, con un enorme potencial si se utilizan en zonas rurales y en países en desarrollo.

Éstas fueron, hace unos días, las conclusiones de un seminario internacional organizado por la Cátedra Unesco de e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) que ha intentado contribuir al análisis de la situación y determinar las tendencias futuras y las posibilidades reales que ofrecen para el desarrollo de la población más desfavorecida del planeta, tecnologías como teléfonos móviles, redes, ordenadores, libros electrónicos o tabletas.

Miguel Nussbaum, desde Santiago de Chile, aseguró

que uno de los problemas para sacar un verdadero provecho de las tecnologías móviles es que no se han desarrollado métodos pedagógicos específicos para aprender haciendo uso de ellas. «El aula no ha cambiado en los últimos 100 años. Hemos introducido los ordenadores, pero no hemos cambiado lo que hacemos. Seguimos teniendo estudiantes pasivos ante un profesor activo. Hay que cambiar esta dinámica de aula, conseguir una alfabetización participativa», señaló.

En este sentido, el profesor Mathew Kam, de la Carnegie Mellon University (USA), comentó la posibilidad de emplear juegos tradicionales de las aldeas de la India y los videojuegos de Occidente como fórmulas exitosas para captar la atención de niños y jóvenes.

Estudiantes indios en un evento de la escuela de Bellas Artes. ARCHIVO

Shakespeare al teléfono

El profesor Steve Vosloo dirige el proyecto *m4Lit*, que intenta alfabetizar a través de los móviles a los adolescentes sudafricanos. «Colgamos dos novelas en una de las plataformas más populares del país. Rápidamente conseguimos más de 60.000 lectores y 30.000 comentarios. Fueron avanzando, leyendo nuevas historias, hasta que llegaron a Shakespeare. Lo más revelador fue que la mayoría de lo que leyeron y escribieron se hizo a través de los móviles y no de los ordenadores. Esto nos demostró que para algunos adolescentes sudafricanos los teléfonos móviles son una plataforma viable para distribuir contenidos y permitir al mismo tiempo la participación».

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

Entitats i organitzacions

Entitats, organitzacions i serveis que, entre molts d'altres, van publicar informació, notícies breus o van difondre l'esdeveniment.

Ràdio

Julià Minguiellón, Director Acadèmic de la Càtedra UNESCO fou entrevistat a Catalunya Ràdio i a Cadena SER en relació a la celebració del VII Seminari Internacional i de la seva temàtica sobre tecnologies mòbils per a l'aprenentatge i el desenvolupament.

A continuació podeu escoltar els talls dels programes amb les respectives entrevistes:

Catalunya Radio (Solidaris) - 9 d'Octubre de 2010

[CATRADIO_09-10-2010_Solidaris](#) (Durada: 01:23)

Cadena SER (Punto de Fuga) - 11 d'octubre de 2010

[SER_11-10-2010_Punto_de_Fuga](#) (Durada: 09:53)

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

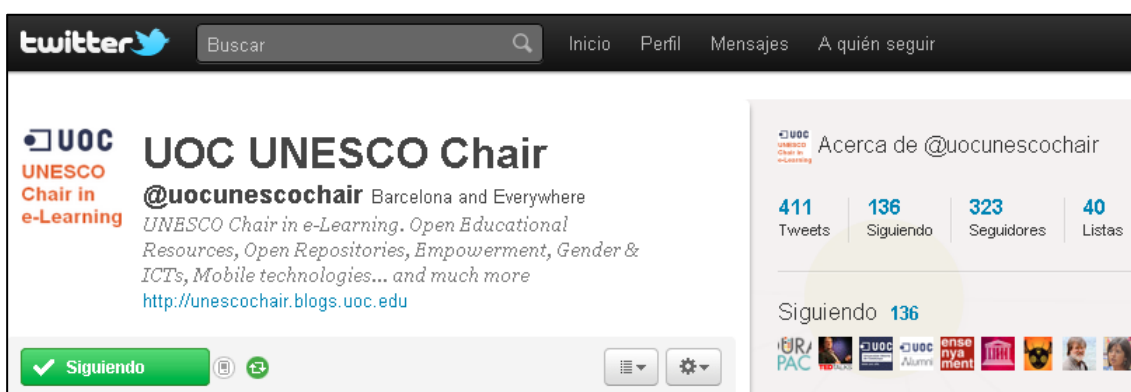
5.1.5 Twitter del VII Seminari

La Càtedra va experimentar amb Twitter como a eina proactiva d'ensenyança en entorns informals i també como a eina de conferència 2.0 i de difusió de continguts tant propis com externs. Arrel de la utilització de Twitter durant la celebració del VII Seminari internacional, de la seva difusió i del impacte del mateix, així como de la coordinació i difusió de continguts de manera coordinada amb el blog, el compte de Twitter de la Càtedra ha vist quadruplicat (i en augment) la seva quantitat de seguidors actius.

Durant els dos dies de la celebració del VII Seminari Internacional es van retransmetre per Twitter las idees i comentaris més importants, així com les col·laboracions dels assistents, mitjançant un sistema integrat a la sala de l'esdeveniment que va permetre als assistents visualitzar en temps real totes les aportacions simultàniament amb les ponències. Es van produir més de 500 Tweets (comentaris) durant dos dies, tant d'assistents del Seminari como de persones externes que van fer seguiment virtual del mateix mitjançant aquesta eina.

Perfil de Twitter de la Càtedra:

<http://twitter.com/uocunescochair/>

Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010

5.1.6 Pàgina web del VII Seminari

Web del VII Seminari Internacional. Inclou el programa, currículum dels ponents, fotografies, informació pràctica i de contacte informació i totes les ponències presentades durant el Seminari. Durant els període previ a la celebració del Seminari, va tenir activat un formulari que permetia realitzar el registre al Seminari en línia. S'hi inclouran també tots els vídeos un cop hagin estat editats. La pàgina web romandrà disponible a la xarxa de forma indefinida.

Pàgina web del VII Seminari Internacional:

The screenshot shows the website for the VII International Seminar. At the top, there are logos for UOC (Universitat Oberta de Catalunya) and UNESCO Chair in e-Learning. The main banner features the title "VII International Seminar. Mobile Technologies for Learning and Development" and a navigation menu with links: Home, Introduction, Program, Speakers, Full Presentations, Photos, Venue, and Contact. Below the banner, the text reads: "UNESCO Chair in e-Learning VII INTERNATIONAL SEMINAR: MOBILE TECHNOLOGIES FOR LEARNING AND DEVELOPMENT OCTOBER 6-7, 2010 BARCELONA". A paragraph describes the seminar: "The UNESCO Chair in e-Learning of the Universitat Oberta de Catalunya organized the VII International Seminar *Mobile Technologies for Learning and Development* which took place in Barcelona (Spain) during October 6-7." A section titled "FULL PRESENTATIONS AVAILABLE" lists links: Full Presentations, Visit our Blog, Visit our website, and Photos of the Seminar. At the bottom, there are logos for Organizations (UNESCO and UOC) and Sponsors (Telefonica Fundación Telefónica and CASA ASIA). Social media sharing icons for Facebook, MySpace, and Twitter are also present.

<http://unescochair-elearning.uoc.edu/event/VIIseminar/>

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en e-Learning
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

Dr. Julià Minguillón Alfonso

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, fluid strokes that form a cursive representation of the name.

Director Acadèmic de la Càtedra

**Memòria d'activitats de la Càtedra UNESCO en *e-Learning*
de la Universitat Oberta de Catalunya durant l'any 2010**

